
SZANSA
– nowe możliwości
dla dorosłych

2022/2023

blok:

prawo pracy

DOMINIKA HRYNIEWICKA

RODZAJE UMÓW

Umowa o dzieło

Umowa zlecenie

Umowa o pracę

terminowe

bezterminowe

na okres próbny

na czas nieokreślony

na czas określony

SWOBODA UMÓW W POLSKIM PRAWIE CYWILNYM

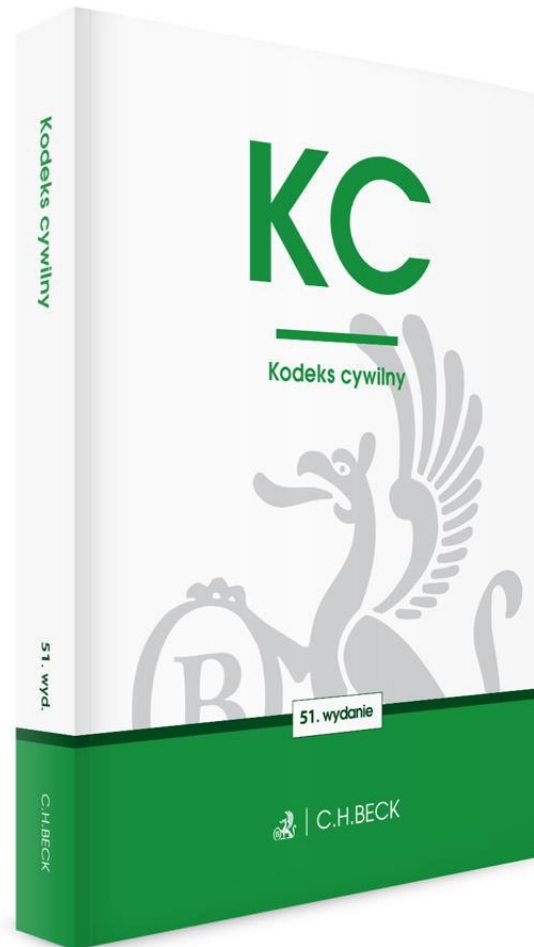
Art. 353 (1) Kodeksu cywilnego **[Zasada swobody umów]**

Strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Umowa o dzieło

Kodeks cywilny

**Część trzecia –
zobowiązania**

**Tytuł XV (umowa
o dzieło)**

art. 627-646

podstawa prawna **umowy o
dzieło**

Definicja

Art. 627. Kodeksu cywilnego:

Przez umowę o dzieło **przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.**

! „dzieło” musi mieć postać ukończoną / ustalono określony efekt realizacji (umowa rezultatu)

UMOWA O DZIEŁO

Umowa rezultatu

Czynność jest środkiem do celu

Wynagrodzenie za rezultat

Ryzyko obciąża wykonawcę

Wynagrodzenie

Art. 628. [Określenie wynagrodzenia] § 1.

Wysokość wynagrodzenia za wykonanie dzieła można określić przez **wskazanie podstaw do jego ustalenia.**

Jeżeli strony nie określiły wysokości wynagrodzenia ani nie wskazały podstaw do jego ustalenia, poczytuje się w razie wątpliwości, że **strony miały na myśli zwykle wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju.**

Jeżeli także w ten sposób nie da się ustalić wysokości wynagrodzenia, **należy się wynagrodzenie odpowiadające uzasadnionemu nakładowi pracy oraz innym nakładom przyjmującego zamówienie.**

Czyli: wynagrodzenie **umowne** lub **według taryfy** lub **odpowiadające wykonanej pracy**

Wynagrodzenie ryczałtowe

Art. 632. [Wynagrodzenie ryczałtowe]

§ 1. Jeżeli strony umówiły się o **wynagrodzenie ryczałtowe**, przyjmujący zamówienie **nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia**, chociażby w czasie zawarcia umowy nie można było przewidzieć rozmiaru lub kosztów prac.

§ 2. Jeżeli jednak wskutek zmiany stosunków, której nie można było przewidzieć, wykonanie dzieła groziłoby przyjmującemu zamówienie **rażącą stratą**, sąd **może podwyższyć ryczałt lub rozwiązać umowę**.

Sposoby wypłaty wynagrodzenia

- 1) uiszczenie całego należnego wynagrodzenia po podpisaniu umowy, ale przed jej wykonaniem – jest to jednak ryzykowne dla zamawiającego;
- 2) uiszczenie całego należnego wynagrodzenia dopiero po zrealizowaniu całej umowy, a więc po wykonaniu dzieła i przyjęcia go bez zastrzeżeń przez zamawiającego – jest to ryzykowne dla wykonawcy;
- 3) uiszczenie zaliczkowo części wynagrodzenia przed jego wykonaniem, ewentualnie w trakcie jego wykonywania, a następnie zapłacenie brakującej kwoty po przyjęciu dzieła przez zamawiającego – ta forma sprawdza się przy dużych zamówieniach wymagających sporej ilości czasu, jest także bezpieczna zarówno dla zamawiającego, jak i samego wykonawcy.

Obowiązki zamawiającego

- zapłata umówionego wynagrodzenia;
- odebrać dzieło ukończone przez wykonawcę;
- współpracować z drugą stroną umowy w zakresie tworzenia dzieła – tylko, gdy strony wyraźnie o tym postanowią;
- zapłacić wynagrodzenie wykonawcy, także gdy dzieło nie zostało ukończone z winy zamawiającego.

Prawa zamawiającego

- możliwość odliczenia tego, co przyjmujący zamówienie oszczędził z powodu niewykonania dzieła; prawo do obniżenia wynagrodzenia w przypadku wad wykonanego dzieła;
- uprawnienie do odstąpienia od umowy;
- możliwość wezwania wykonawcy do oddania dzieła, gdy opóźnia się on z realizacją umowy.

Obowiązki wykonawcy

- terminowe oddanie kompletnego dzieła, zgodnie wytycznymi w umowie;
- wykorzystanie materiałów dostarczonych przez zamawiającego, które są niezbędne do realizacji oznaczonego dzieła –
- zwrot niewykorzystanych materiałów, gdy część takich środków pozostanie w nadmiarze, wykonawca musi zwrócić je zamawiającemu.

Prawa wykonawcy

- **żądanie zapłaty za prawidłowo wykonaną umowę – wykonawca ma prawo do wynagrodzenia także w przypadku nieukończenia dzieła, jeśli było to skutkiem zawnionego zachowania zamawiającego;**
- **oczekiwanie współpracy z zamawiającym – przy czym zamawiający nie może ingerować w sposób działania wykonawcy (wtedy mielibyśmy do czynienia z umową zlecenia);**
- **prawo do odstąpienia od umowy.**

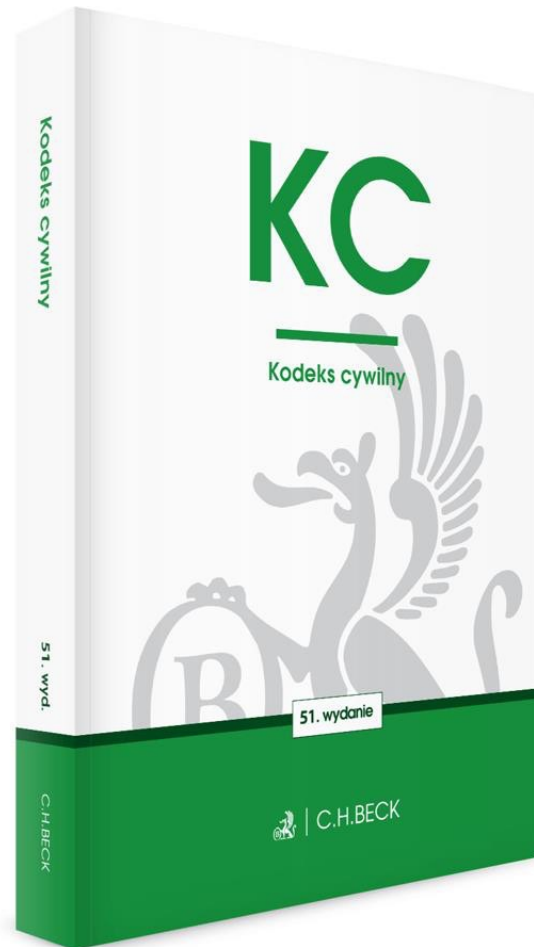
Odstąpienie od umowy o dzieło

- Zamawiający ma prawo odstąpienia w każdej chwili, płacąc umówione wynagrodzenie - dopóki dzieło nie zostało ukończone;
- Wykonawca może odstąpić **tylko** gdy zamawiający nie wywiązuje się ze **swoich zobowiązań i odmawia współdziałania.**

Umowa zlecenia

Kodeks cywilny

**Część trzecia –
zobowiązania**

**Tytuł XXI
(umowa zlecenia)**

art. 734-751

podstawa prawna **umowy
zlecenia**

Umowa zlecenie

Art. 734.

§ 1. Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie.

Umowa zlecenie

- wykonanie określonej czynności (szeregu powtarzających się czynności) **bez względu na to, jaki wynik ona przyniesie;**
- samodzielność zleceniobiorcy rozumiana jako brak podporządkowania zleceniodawcy, **co nie wyklucza ogólnej kontroli realizacji zlecenia,**
- swobodne ustalanie miejsca i czasu wykonania kontraktu przez zleceniobiorcę, chyba że ich wskazanie przez zleceniodawcę jest niezbędne z powodu rodzaju zleconych,
- **osobista realizacja zlecenia przez zleceniobiorcę,** chyba że jej powierzenie osobie trzeciej zostało przewidziane w umowie albo wynika ze zwyczaju lub okoliczności.

Obowiązki przyjmującego zlecenie (zleceniobiorcy)

- wykonanie czynności określonej w umowie;
- osobista realizacja zlecenia;
- informowanie o przebiegu zlecenia;
- postępowanie zgodnie z wytycznymi zleceniodawcy (jeśli są);
- zakaz używania we własnym interesie rzeczy i pieniędzy zleceniodawcy - jeśli zleceniobiorca zatrzyma jakąś sumę pieniężną ponad potrzebę wynikającą z wykonywania zlecenia powinien zapłacić zleceniodawcy odsetki ustawowe.
- zleceniobiorca jest **odpowiedzialny także za utratę lub uszkodzenie przypadkowe mienia zleceniodawcy.**

Prawa przyjmującego zlecenie (zleceniobiorcy)

- swoboda w wyborze sposobu wykonania zleconej czynności.;
- powierzenie wykonania zlecenia osobie trzeciej, gdy wynika to z umowy lub ze zwyczaju albo gdy jest do tego zmuszony szczególnymi okolicznościami
- informowanie o przebiegu zlecenia;
- postępowanie zgodnie z wytycznymi zleceniodawcy (jeśli są);
- zakaz używania we własnym interesie rzeczy i pieniędzy zleceniodawcy - jeśli zleceniobiorca zatrzyma jakąś sumę pieniężną ponad potrzebę wynikającą z wykonywania zlecenia powinien zapłacić zleceniodawcy odsetki ustawowe.

Prawa i obowiązki dającego zlecenie (zleceniodawcy)

- obowiązek pokrycia wydatków zleceniobiorcy związanych z należytym wykonaniem zlecenia;
- wypłata wynagrodzenia;
- zwolnienie zleceniobiorcy z zaciągniętych w tym celu zobowiązań;
- dający zlecenie nie może wydawać poleceń zleceniobiorcy. Może on natomiast go instruować, zwracać mu uwagę oraz dawać tak zwane wskazówki imperatywne

	Umowa o dzieło	Umowa zlecenie
Przedmiot umowy	Stworzenie określonego dzieła/osiągnięcie rezultatu	Wykonywanie określonych czynności
Wynagrodzenie	Umowne lub według taryfy lub odpowiadające wykonanej pracy	Umowne
Czas trwania	W umowie wskazuje się konkretną datę ukończenia dzieła	W umowie wskazuje się okres obowiązywania umowy
Czy trzeba świadczyć pracę osobiście?	Umowa o dzieło co do zasady nie wymaga osobistego świadczenia pracy przez wykonawcę, chyba że wyraźnie przewidziano to w treści umowy	Przyjmujący zlecenie może powierzyć wykonanie zlecenia osobie trzeciej, gdy to wynika z umowy lub ze zwyczaju albo gdy jest do tego zmuszony przez okoliczności
Odpowiedzialność za nieprawidłowe wykonanie umowy	Odpowiedzialność za wady dzieła (rękojmia)	Odpowiada za niedołożenie należytej staranności w wykonaniu zleconych mu czynności
Możliwość kontroli	Jeżeli przyjmujący zamówienie wykonuje dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową, zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin	Dający zlecenie nie może wydawać poleceń zleceniobiorcy - może on natomiast go instruować, zwracać mu uwagę oraz dawać tak zwane wskazówki imperatywne
Odstąpienie	Umowne / Dający zlecenie może wypowiedzieć w każdym czasie, powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę.	Dopóki dzieło nie zostało ukończone, zamawiający może w każdej chwili od umowy odstąpić, płacąc umówione wynagrodzenie; w takim wypadku zamawiający może odliczyć to, co przyjmujący zamówienie oszczędził z powodu niewykonania dzieła

Dziękuję za uwagę 😊

Metropolitalny Instytut Rozwoju z siedzibą w Sosnowcu realizuje model wsparcia pn. MIRnowacja, w ramach konkursu grantowego „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych” realizowanego przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji w ramach Osi Priorytetowej IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działania 4.1 Innowacje społeczne Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

